

KONTROVERZNÍ POPKULTURA – POPULISMUS A PUBLIC HISTORY

Vlastimil Vondruška a jeho instrumentalizace středověku

Martin Šorm

Studie osvětluje úspěch populistických reprezentací středověku, které jsou v současné české kultuře asociovány s politickým pravicovým extremismem. Na příkladu textů Vlastimila Vondrušky rozebírá autor možnosti přiměřené reakce ze strany vědy. Obvyklé postupy jako opravování chybných údajů, zaujímání distancovaného stanoviska nebo zesměšňování považuje za ne právě šťastnou internalizaci Vondruškova populistického narativu o protikladu mezi elitami a běžnými občany. Smysluplná odpověď ze strany vědeckého světa by naproti tomu mohla spočívat v prezentaci historiografie jako konstrukčního procesu, ve zdůraznění transparentnosti co do metod, koncepce a hodnot, stejně jako inkluzivní multiperspektivity a kolektivního charakteru vědy. Slabina profesních historiček a historiků tváří v tvář populistickým, falešné informace šířícím narativům nespočívá v nedostatečných znalostech nebo nedostatečné schopnosti jejich prezentace, ale ve vytváření nesplnitelných očekávání, která pak připravují cestu ke zjednodušující, monologické a toxické komunikaci o minulosti.